NURIA OLIVER

Directora científica de Telefónica I+D en la telefonia digital

"Mirem el mòbil constantment perquè podem tenir recompensa"

ANTONI BASSAS

Perfil **La doctora Nuria Oliver (Alacant, 1970) està vivint dies d'emocions, i això la fa parlar amb una passió torrencial, en part perquè ella és així, i en part perquè se li ha encomanat l'entusiasme ambiental americà després d'haver viscut 10 anys als EUA. Ha organitzat, per al dia 22 de gener, el TEDxBarcelonaED, una branca dels *TED talk* dedicada a l'educació i que per primera vegada reunirà a Barcelona experts mundials en el futur de l'aprenentatge i l'educació. Hi haurà videojocs híbrids (nens que juguen amb pantalles però depenen del que fan companys jugant al gronxador de debò; castellers –traduïts com a *team towers*–) o conferències sobre l'ús del mòbil, el *bullying* o com interessar les noies en els estudis científics. La baixa quota femenina en tecnologia a nivell mundial la té amoïnada. Es va llicenciar en telecomunicacions a Madrid i es va doctorar al MIT de Massachusetts. Des de fa 7 anys viu a Barcelona amb el seu marit canadenc.**

Què passarà a Barcelona el dia 22?
Estem organitzant el primer TEDxBarcelonaED dedicat a l'educació. El tema és l'educació emergent i com transformar l'educació a millor. No farem xerrades magistrals en què la gent vagi a seure. De fet, hem demanat a tothom que vingui amb roba còmoda perquè hauran de treballar... Tindrem xerrades i *performances* sobre educació i tres àrees: valors, tecnologia i el que anomenem *life as a journey* (la vida com a viatge), perquè la vida és un procés d'aprenentatge. Per a la nostra sorpresa, ja no queden places, es van esgotar en menys de dues setmanes. Els mestres o estudiants que vulguin seguir-ho hauran de fer-ho per *streaming*.

Què vol dir educació emergent?
Doncs, per exemple, els Massive Online Open Courses (MOOC). A internet pots escoltar una classe del millor professor de física del món mundial a casa teva. La tecnologia està canviant profundament el model educatiu.

De tota manera, ¿a les classes a través d'una pantalla els falta el context del dia, del país i del contacte humà, no?
El contacte humà és fonamental, esclar. Hi ha estudis que demostren que més d'un 70% de la comunicació humana és no verbal, i la comunicació a distància mitjançant la tecnologia perd la manera de mirar, els gestos, el to de la veu, la manera d'estar asseguts... El que passa és que la transmissió objectiva de coneixement sí que es pot fer al ritme de cada estudiant a casa seva i, després, la part més interactiva de respondre a una pregunta o adonar-te que no ho has entès, fer-ho a l'aula.

Quins canvis estem veient en la manera d'aprendre dels nens?
El mòbil ha tingut un impacte molt gran. És l'objecte tecnològic de més adopció en la història de la humanitat. Avui passem més estona amb el mòbil que amb res més o ningú més. I el que el fa molt poderós és que realment és un ordinador, no és un telèfon i, a sobre, està connectat. És un ordinador amb què pots parlar o enviar missatges de text, però té la potència d'un ordinador de taula de fa cinc anys. El temps que estem tardant els humans de passar d'una fita tecnològica a la següent s'està escurçant pel progrés de la tecnologia. I passa que la tecnologia va molt de pressa i el sistema educatiu va més a poc a poc. Els nens estan acostumats a tenir estímuls constants, i el fet d'estar asseguts en una aula escoltant una mateixa persona amb el mateix to de veu els crea una desconnexió amb la seva realitat tecnològica. Aquest és el repte.

I quin és l'impacte d'estar sempre connectats?
No hi ha cap estudi prou llarg per saber-ho. Això sí, existeix la nomofòbia, la fòbia a no tenir el mòbil. Als Estats Units el 70% dels adults tenen aquesta ansietat i quan no tenen el mòbil no saben què fer amb les mans o amb el seu temps, perquè hem perdut la capacitat de no fer res. Avui en dia, si ens estem esperant al metge, o fins i tot esperant en un semàfor en vermell, la gent traiem el mòbil. Per això, el meu grup està investigant quan utilitzem la tecnologia perquè és necessària i quan la utilitzem simplement perquè estem avorrits o és addictiva. Perquè l'avorriment té aspectes positius. El fet de deixar que la teva ment pensi en coses sense haver de processar estímuls és creatiu. Potser aquesta part l'estem començant a perdre per estar constantment interactuant amb la tecnologia.

Vostès, els informàtics, que a més treballen en companyies telefòniques, ¿no se senten culpables de tot això?
És que aquí tenim un element nou, que se'n diu *recompensa aleatòria*. Si saps que sempre que facis una mateixa cosa et donaran un premi, t'hi acostumes i ja no és premi, i acabes per no fer-la. Però si és aleatori i no saps si et donaran el premi, sempre ho fas per si de cas. Doncs amb el mòbil passa una cosa semblant. Mai saps si hi haurà un missatge de WhatsApp, de Facebook, una cosa interessant en una pàgina web. La recompensa aleatòria és el que fa que constantment estiguem mirant el mòbil.

Com ens molesta que la nostra parella miri el mòbil quan està amb nosaltres, eh?

Mireu el vídeo a Ara TV